इत्यत्र मन्येशब्दप्रयोगेऽप्युक्तरूपायाः सम्भावनाया अप्रतीतेर्वितर्कमात्रं नासावपह्नवोत्प्रेक्षा।

(६९३) सिद्धत्वेऽध्यवसायस्यातिशयोक्तिर्निगद्यते।

विषयनिगरणेनाभेदप्रतिपत्तिर्विषयिणोऽध्यवसायः। तस्य चोत्प्रेक्षायां विषयिणोऽनिश्चितत्वेन निर्द्देशात् साध्यत्वं। इह तु निश्चितत्वेनैव प्रतीतिरिति सिद्धत्वं। विषयनिगरणं चोत्प्रेक्षायां विषयस्याधःकरणमात्रेण इहापि "मुखं द्वितीयश्चन्द्र" इत्यादौ यदाहुः।

"विषयस्यानुपादानेऽप्युपादानेऽपि सूरयः।
अधःकरणमात्रेण निगीर्णत्वं प्रचक्षते" इति॥

(६९४) भेदेऽप्यभेदः सम्बन्धेऽसम्बन्धस्तद्विपर्य्ययौ।
पौर्व्वापर्य्यात्ययः कार्य्यहेत्वोः सा पञ्चधा ततः॥

तद्विपर्य्ययौ अभेदे भेदः। असम्बन्धे सम्बन्धः। सा ऽतिशयोक्तिः। अत्र भेदेऽभेदो यथा मम।

"कथमुपरि कलापिनः कलापो
विलसति तस्य तलेऽष्टमीन्दुखण्डं।
कुवलययुगलं ततो विलोलं
तिलकुसुमं तदधः प्रवालमस्मात्"॥

अत्र कान्ताकेशपाशादेर्मयूरकलापादिभिरभेदेनाध्यवसायः। यथा वा। "विश्लेषदुःखादिव बद्धमौनं" अत्र चेतनगतं मौनित्वमन्यदचेतनगतं चान्यदिति द्वयोर्भेदेऽप्यभेदः। एवं।